

1919

PRIVREDNA KOMORA VOJVODINE

Odbor za privredni sistem, ekonomsku politiku, razvoj, istraživanje i prestrukturiranje

QG 710-10

**Aktuelna privredna kretanja u Vojvodini
u periodu I-V 2015. godine**

Novi Sad, jul 2015. godine

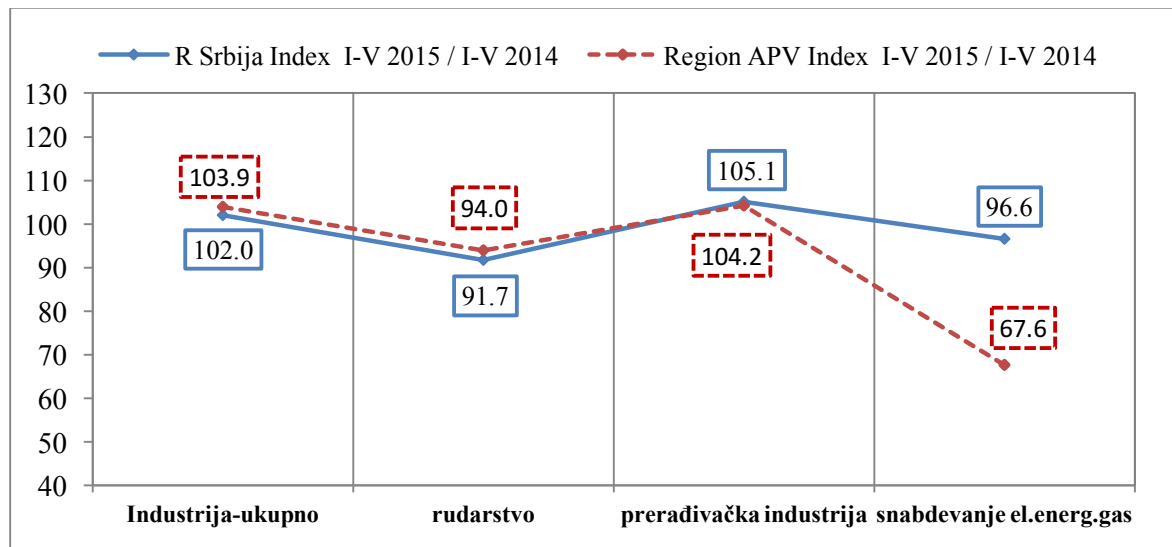
Makroekonomski indikatori privređivanja

Osnovni makroekonomski pokazatelji	Region Vojvodina V 2015. V 2014.	R Srbija V 2015. V 2014.	Region Vojvodina I-V 2015. I-V 2014.	R Srbija I-V 2015. I-V 2014.
BDP	2013: I kvartal 2,1%; II kvartal 1,1%; III kvartal 3,5%; IV kvartal 3,5%; 2014: I kvartal -0,1%; II kvartal -1,2%; III kvartal -4,0%; IV kvartal -1,8%; 2015: I kvartal -1,8%;			
Industrijska proizvodnja	2,1%	17,7%	3,9%	2,0%
▪ rudarstvo	-12,1%	23,9%	-6,0%	-8,3%
▪ preradivačka industrija	2,4%	11,0%	4,2%	5,1%
od toga: prehrambena ind.	5,2%	5,5%	7,0%	4,3%
▪ snabdevanje el.energ., gasom, parom i klimatizacija	-	48,8%	-32,4%	-3,4%
Spoljnotrgovinska razm. u mil. USD			3.842,6	12.757,2
% promene			-16,2%	-13,9%
Izvoz u mil. USD			1.778,7	5.424,9
% promene			-13,5%	-13,4%
Uvoz u mil. USD			2.063,9	7.332,3
% promene			-18,4%	-14,3%
Spoljnotrgovinski deficit u mil. USD			-285,2	-1.907,3
% promene			-39,7%	-16,8%
Spoljnotrgovinska razm. u mil. EUR			3.438,9 (rast 3,1%)	11.427,0 (rast 5,9%)
Izvoz u mil. EUR			1.593,4 (rast 6,5%)	4.860,2 (rast 6,6%)
Uvoz u mil. EUR			1.845,5 (rast 0,3%)	6.566,8 (rast 5,4%)
Spoljnotrgovinski deficit u mil. EUR			-252,0 (pad 26,6%)	-1.706,6 (rast 2,3%)
Promet robe na malo - stalne cene	-1,7%	1,5%	0,8%	0,6%
Potrošačke cene			1,5%	1,2%
Zarada po zaposlenom – realno	-3,0%	-2,3%	0,0%	-1,8%
Zarada po zaposlen. - nominalno	-1,4%	-0,8%	1,0%	-0,6%

Industrija

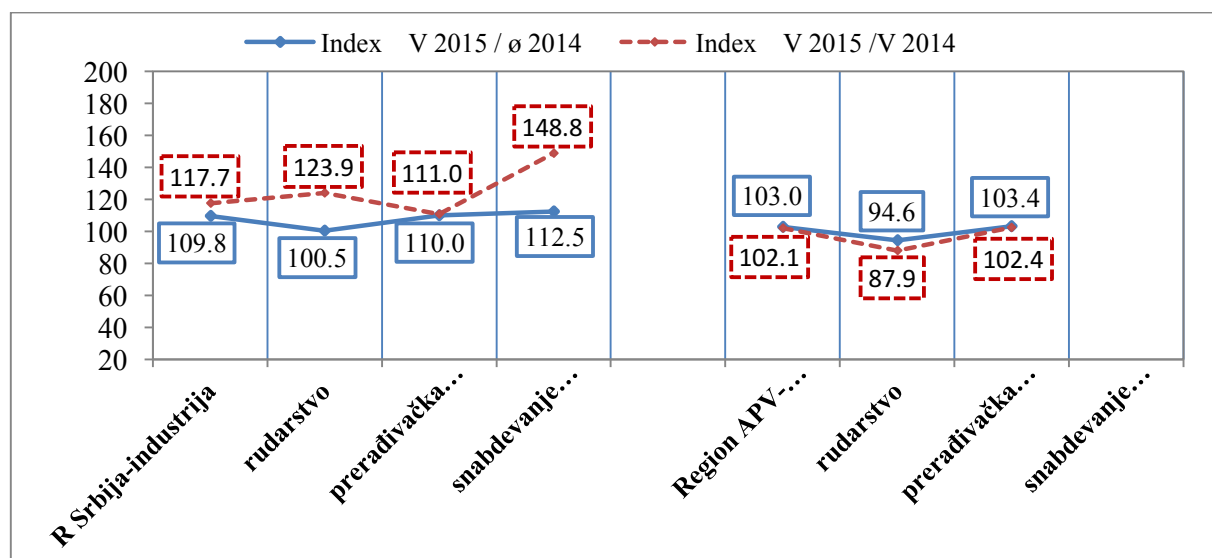
Industrijska proizvodnja vojvođanskog regiona, u periodu januar-maj 2015. godine, veća je za 3,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po sektorima, rast obima proizvodnje je potaknut rastom proizvodnje u sektoru prerađivačke industrije za 4,2%. U sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji, zabeležen je pad proizvodne aktivnosti za 32,4%, a u sektoru rudarstva ona je opala za 6,0%.

Graf. 1. Kretanje industrijske proizvodnje po sektorima za period I-V 2015. / I-V 2014.

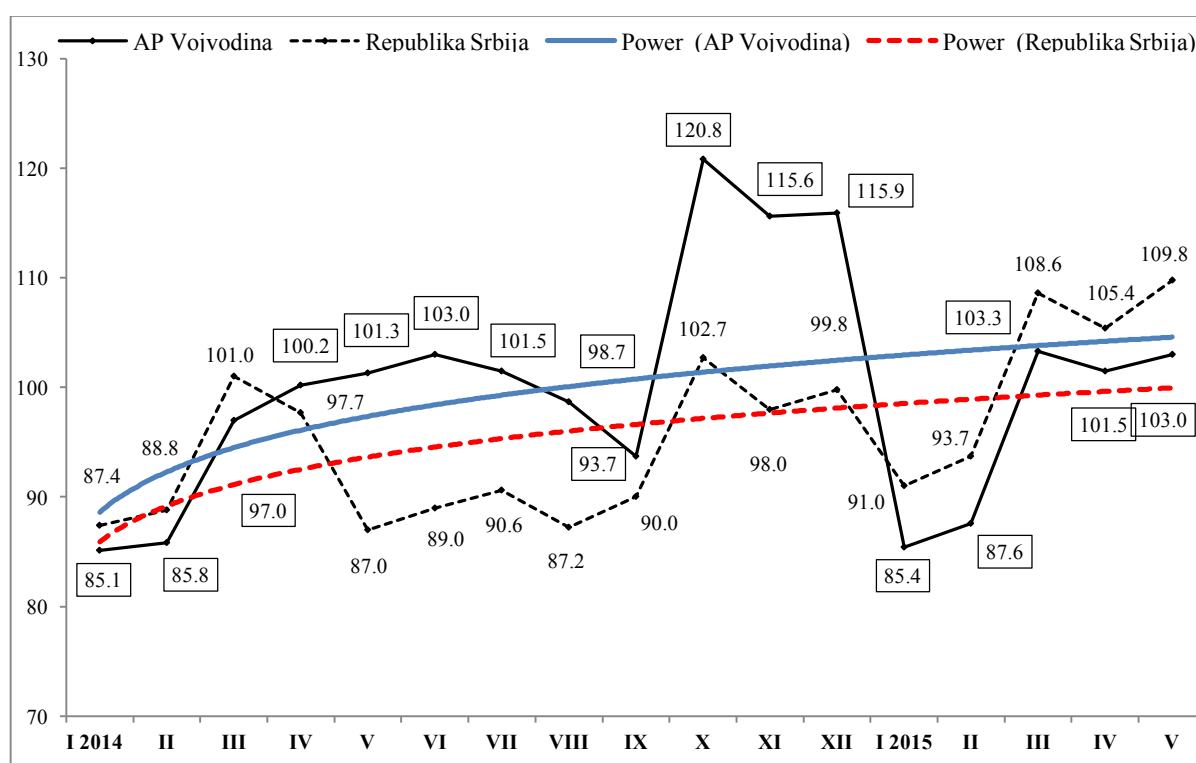
Posmatrano ukupno, rast industrije, na nivou R Srbije u periodu januar-maj 2015. godine, je ostvaren po stopi od 2,0%. Proizvodna aktivnost u prerađivačkoj industriji je porasla za 5,1%, dok je opala u sektoru rudarstva za 8,3%, a u sektoru snabdevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji za 3,4%.

Graf. 2. Kretanje industrijske proizvodnje po sektorima, V 2015.godine / V 2014.godine i ø 2014.godine

Fizički obim industrijske proizvodnje regiona AP Vojvodine, u maju mesecu 2015. godine veći je za 2,1% od ostvarene proizvodnje u maju 2014. godine (R Srbija rast od čak 17,7%: sektor rudarstva +23,9%, sektor prerađivačke industrije +11,0% i sektor snabdev. el. energ., gasom, parom i klimat. +48,8%). Rast industrijske proizvodnje u vojvođanskom regionu, u ovom mesecu zabeležen je jedino u sektoru prerađivačke industrije za 2,4%, dok je pad proizvodnje u sektoru rudarstva za 12,1%. Majska industrijska proizvodnja vojvođanskog regiona je veća i od prosečanog nivoa proizvodnje u 2014. godini za 3,0% i to kao rezultat, pre svega, većeg obima proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda za 8,9%, proizvodnje derivata nafte za 15,3%, proizvodnje hemikalija i hemijskih proizvoda za 2,3% i proizvodnje pića za 25,1%.

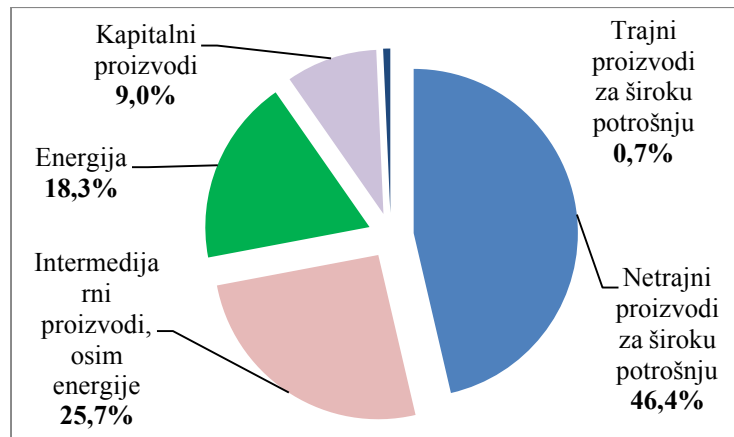
Graf. 3. Industrijska proizvodnja (mesec 2015 / Ø2014=100) sa trendom kretanja

U periodu januar-maj 2015. godine u odnosu na isti period 2014. godine, posmatrano *po nameni proizvodnje*, a sa aspekta visine učešća u ukupnoj industrijskoj proizvodnji regiona AP Vojvodine, zabeležen je:

- rast proizvodnje od 3,9% kod netrajnih proizvoda za široku potrošnju (učešće **46,4%**),
- pad proizvodnje od 3,2% kod intermedijarnih proizvoda, osim energije (učešće **25,7%**),
- rast proizvodnje od 0,2% kod energije (učešće **18,3%**),
- rast proizvodnje od 37,5% kod kapitalnih proizvoda (učešće **9,0%**) i
- pad proizvodnje od 6,8% kod trajnih proizvoda za široku potrošnju (učešće **0,7%**).

Graf. 4. Industrijska proizvodnja po nameni u maju 2015. godine (učešće u %)

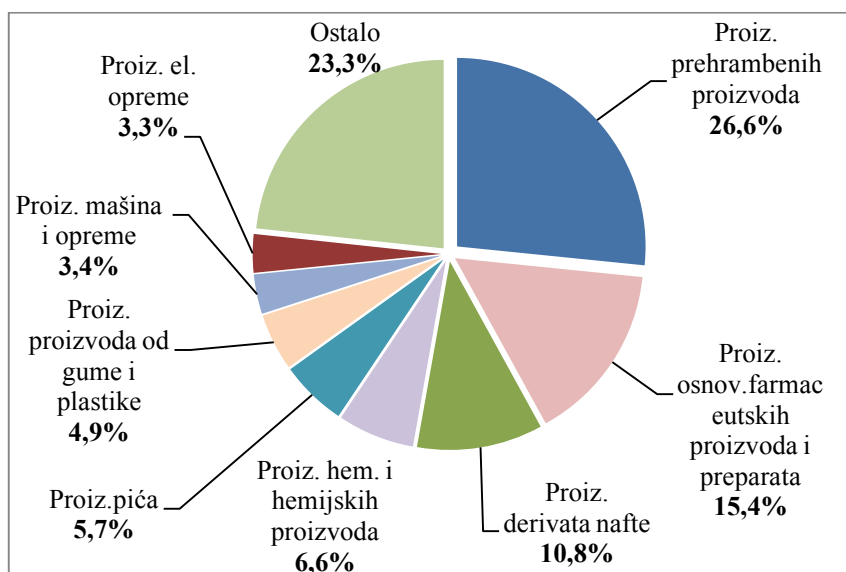

U prerađivačkoj industriji (čiji obim proizvodnje u ovom periodu čini 92,5% ukupne industrije Vojvodine) zabeležena je međugodišnja stopa rasta od 4,2%, koja je podržana rastom u 8 od ukupno 24 oblasti prerađivačke industrije. Učešće oblasti koje beleže trend rasta čine 61,0% prerađivačke industrije regiona.

Najizrazitiji rast ostvaren je u proizvodnji prehrambenih proizvoda od 7,0% (učešće 26,6%), u proizvodnji farmaceutskih proizvoda od 10,3% (učešće 15,4%), u proizvodnji derivata nafte od 1,7% (učešće 10,8%), u proizvodnji mašina i opreme od 186,9% (učešće 3,4%), u proizvodnji proizvoda od nemetalnih minerala 1,3% (učešće 2,1%) i u ostalim prerađivačkim delatnostima rast od 11,3% (učešće 1,6%).

Najizrazitiji pad sa najvećim uticajem na trend kretanja prerađivačke industrije je pad proizvodnje hemijskih proizvoda od 3,3% (učešće 6,6%), proizvodnje pića od 3,7% (učešće 5,7%), proizvodnje proizvoda od gume i plastike od 5,9% (učešće 4,9%), proizvodnje električne opreme 13,2% (učešće 3,3%), proizvodnje motornih vozila i prikolica 7,6% (učešće 2,8%) i proizvodnje osnovnih metala pad od 12,1% (učešće 2,1%).

Graf. 5. Struktura prerađivačke industrije po oblastima za maj 2015. godine (učešće u %)

Posmatrano po oblastima i veličini uticaja na kretanje ukupne prerađivačke industrije regiona, u periodu januar-maj 2015. godine u odnosu na isti period 2014. godine, prvih pet ostvarile su:

- proizvodnja prehrambenih proizvoda (učešće 26,6%), rast od 7,0%;
- proizvodnja osnov. farmac. proizvoda i preparata (učešće 15,4%), rast od 10,3%;
- proizvodnja derivata nafte (učešće 10,8%), rast od 1,7% i
- proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda (učešće 6,6%), pad od 3,3%;
- proizvodnja pića (učešće 5,7%), pad od 3,7%.

Učešće ovih oblasti u prerađivačkoj industriji je 65,1%.

Zalihe gotovih proizvoda u industriji vojvođanskog regiona u maju 2015. godine manje su za 4,4% u odnosu na ostvarene u istom mesecu prethodne godine.

Posmatrano sektorski, zalihe su porasle za 1,5% u sektoru rudarstva, a u sektoru prerađivačke industrije opale su za 4,4%.

Posmatrano po nameni proizvoda, zalihe gotovih proizvoda su porasle kod kapitalnih proizvoda za 14,8% i kod trajnih proizvoda za široku potrošnju za 3,3%, a opale kod intermedijarnih proizvoda, osim energije za 2,3%, kod netrajnih proizvoda za široku potrošnju 4,0% i kod energije za 15,6%.

Poljoprivreda

Ostvarenje prolećne setve u AP Vojvodini u 2015. godini

Setva jarih useva u 2015.godini na području Vojvodne obavljena je na oko 1,1 milion hektara u prihvatljivim agrotehničkim rokovima, ali uz smanjena ulaganja.

Prema prethodnim rezultatima Republičkog zavoda za statistiku (stanje 23.05.2015.), pod osnovnim ratarskim jarim usevima na području Vojvodine u 2015.godini zasejano je oko milion hektara, što je prikazano u donjoj tabeli.

Tabela 2. Ostvarena struktura setve u 2014. i 2015. godini u AP Vojvodini

Usev	Zasejano u 2014.godini (ha)	Zasejano u 2015.godini (ha)	Index 2015/2014
Kukuruz	609.911	581.989	95,42
Šećerna repa	61.251	40.134	65,52
Suncokret	159.227	155.139	97,43
Soja	141.550	171.976	121,49

Izvor podataka: RZS

U odnosu na prošlu godinu, prema prethodnim podacima o prolećnoj setvi u 2015.godini, zasejano je manje kukuruza (4,58%), šećerne repe (34,48%) i suncokreta (2,57%), a više soje (za 21,49%).

Stanje useva iz prolećne setve je različito u zavisnosti od primenjene tehnologije i rokova setve, a na njihov dalji razvoj u najvećoj meri će uticati klimatske prilike u narednom periodu, jer većina poljoprivrednih proizvođača nije imala finansijskih sredstava da primeni punu agrotehniku.

Očekivana proizvodnja pšenice u 2015. godini

Prvi finansijski rezultati primarne proizvodnje biće realizovani žetvom pšenice. Prema prethodnim rezultatima Republičkog zavoda za statistiku, očekivani prinosi pšenice u AP Vojvodini prikazani su u donjoj tabeli:

Tabela 3. Proizvodnja pšenice u 2014. i očekivana proizvodnja pšenice u 2015. godini na području AP Vojvodine

	2014.	2015.	Index 2015/2014.
Površina (ha)	315.870	296.831	93,97
Prinos (t/ha)	4,54	4,88	107,49
Proizvodnja (tona)	1.434.902	1.449.898	101,04

Izvor podataka: RZS

Podaci o očekivanoj proizvodnji pšenice roda 2015.godine u Vojvodini, prikazani su prema stanju na dan 23.05.2015.godine. Prema stanju useva na dan procene, očekuje se proizvodnja pšenice u Vojvodini od oko 1,45 miliona tona, što je nešto manje u odnosu na proizvodnju ostvarenu u prethodnoj godini.

Žetvene površine pšenice u AP Vojvodini su manje za oko 6% u donosu na 2014.godinu, a očekivani prosečni prinos od oko 4,88 t/ha u odnosu na prošlogodišnji veći je za oko 7,5%.

Prema podacima koji su za sada dostupni prinosi su bolji od prošlogodišnjih, a kvalitet bi mogao biti na nivou višegodišnjeg proseka

Žetva pšenice je počela. Proizvođači koriste lepo vreme, pa se očekuje da će se žetva brzo završiti. Tokom prethodne nedelje zabeleženo je samo sporadično trgovanje pšenicom novog roda po ceni od 16,50 do 17,00 din/kg (bez PDV-a).

Pšenicom prošlogodišnjeg roda početkom jula trgovalo se po ceni od 17-18 din/kg (bez PDV-a).

Na čikaškoj berzi cena pšenice prema julskom fjučersu iznosi 205,3 \$/t (22,44 din/kg). Cena pšenice na berzi u Mađarskoj - Budimpešta za isporuku u avgustu 2015.godine, 03.jula imala vrednost od 166,98 €/t (20,13 din/kg), i u odnosu na isti period prošle godine cena je veća za 11,5%. Na berzi u Francuskoj, za isporuku u septembru ove godine iznosi 204 €/t (24,6 din/kg).

Robna razmena sa inostranstvom

Vrednost spoljnotrgovinske razmene privrednih subjekata vojvođanskog regiona u prvih pet meseci 2015. godine je realizovana u iznosu od 3.842,6 mil. USD, a čini smanjenje po stopi od 16,2% u odnosu na prethodnu godinu. Vrednost izvoza je zabeležena u iznosu od 1.778,7 mil.USD i za 13,5% je manja u odnosu na prethodnu godinu. Vrednost uvoza realizovana je u iznosu od 2.063,9 mil. USD, a to je smanjenje za 18,4%. Iz razmene je ostvaren spoljnotrgovinski deficit u iznosu od 285,2 mil.USD i manji je za 39,7% u odnosu na zabeležen deficit u istom periodu 2014. godine.

Tabela 4. Kretanje robne razmene Vojvodine sa inostranstvom (u mil.USD)

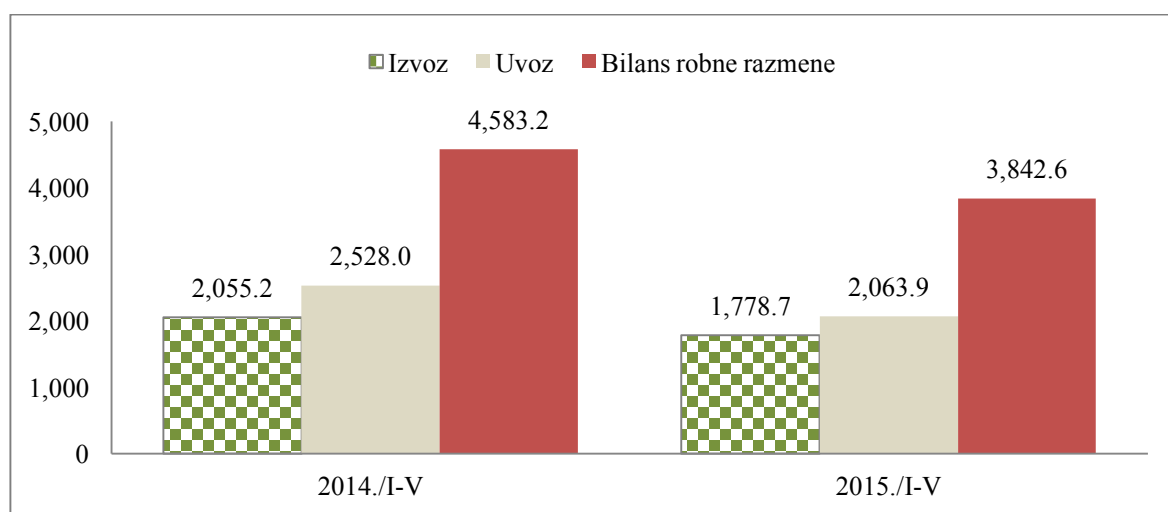
Elementi	Vrednost 2014./I-V	Vrednost 2015./I-V	Index	% učešća u R Srbije
IZVOZ	2.055,2	1.778,7	86,5	32,8
UVOZ	2.528,0	2.063,9	81,6	28,1
Ukupna robna razmena	4.583,2	3.842,6	83,8	30,1
Bilans robne razmene	-472,8	-285,2	60,3	15,0
% pokrivenosti uvoza izvozom	81,3	86,2		

Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

Istovremeno je zabeleženo povećanje pokrivenosti uvoza izvozom, sa 81,3% (I-V 2014.godine) na 86,2% (I-V 2015.godine).

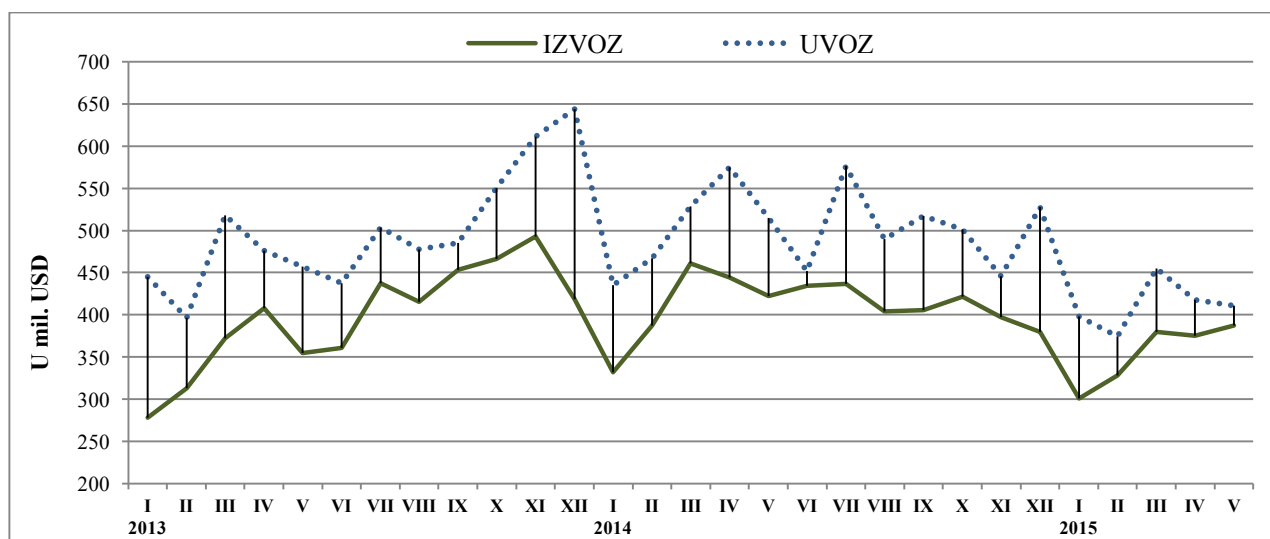
U istom periodu, vojvođanski privrednici su realizovali 30,1% robne razmene Republike Srbije i to u ukupnom izvozu su učestvovali sa 32,8 %, a u ukupnom uvozu sa 28,1%.

Graf. 6. Pregled kretanja robne razmene regiona Vojvodine (u mil. USD)

Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

Graf.7. Mesečna dinamika kretanja izvoza i uvoza regiona Vojvodine (mil.USD)

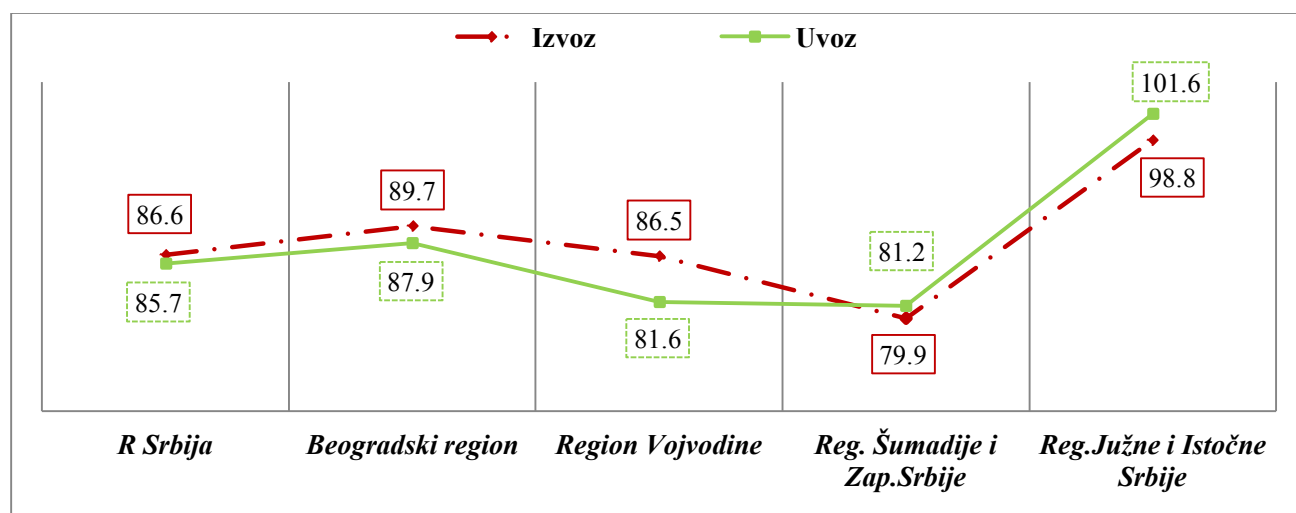

Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

Deficit spoljnotrgovinske razmene vojvođanskog regiona (-285,2 mil.USD) u ukupnom deficitu na nivou spoljnotrgovinske razmene Republike Srbije (-1.907,3 mil.USD) učestvuje sa oko 15,0%.

U prvih pet meseci 2015. godine, na nivou R Srbije realizovan je izvoz u vrednosti od 5.424,9 mil.USD, a to je za 13,4% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Na pad izvoza, posmatrano po sektorima SMTK, najviše je uticao pad izvoza mašina i transportnih uređaja, hrane, hemijskih proizvoda i pad izvoza raznih gotovih proizvoda.

Graf.8. Pregled kretanja vrednosti izvoza i uvoza R Srbije ukupno i po regionima u I-V 2015./I-V 2014.godine

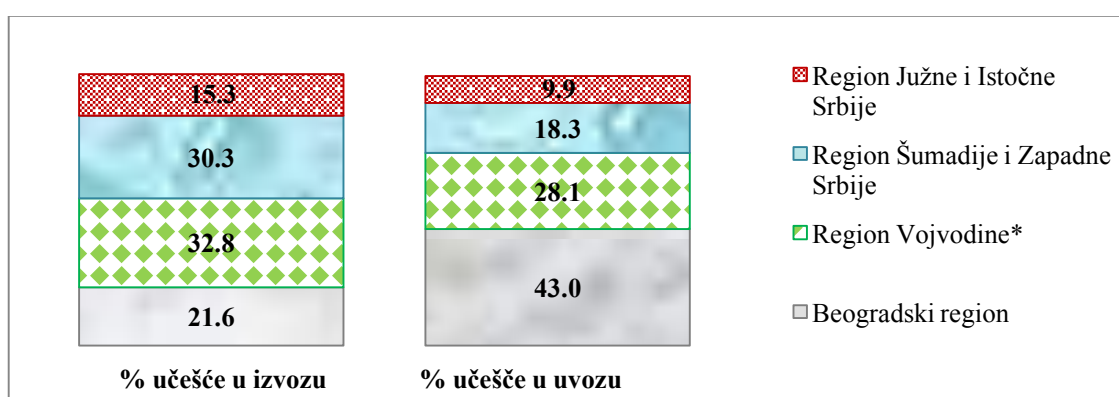
Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

Posmatrano regionalno (NUTS2), u prvih pet meseci 2015. godine u odnosu na isti period prethodne godine, zabeležen je pad izvoza u svim regionima: u Beogradskom regionu za 10,3%, u regionu Vojvodine za 13,5%, u regionu Šumadije i Zapadne Srbije za 20,1% i u regionu Južne i Istočne Srbije pad za 1,2%.

Ukupna vrednost uvoza na nivou R Srbije u periodu januar-maj 2015. godine, je smanjena za 14,3% u odnosu na isti period prethodne godine, kao rezultat smanjenja vrednosti uvoza: u Beogradskom regionu za 12,1%, u regionu Vojvodine za 18,4% i u regionu Šumadije i Zapadne Srbije za 18,8%, dok je vrednost uvoza porasla u regionu Južne i Istočne Šumadije za 1,6%. Regionalno posmatranje realizacije uvoza i izvoza nije pokazatelj od značaja, jer se određuje po sedištu izvoznika i uvoznika, a ne po mestu proizvodnje ili utroška. Na primer, u uvozu vojvođanskog regiona, 32,8% vrednosti odnosi se na energente koji se koriste za potrebe svih regiona.

Na bazi podataka RZS R Srbije, u prvih pet meseci 2015.godine, u ukupnom izvozu, region Vojvodine učestvuje sa 32,8%, region Šumadije i Zapadne Srbije sa 30,3%, Beogradski region 21,6% i region Južne i Istočne Srbije učestvuje sa 15,3%; od ukupnog izvoza 0,1% vrednosti nije razvrstano po regionima.

Graf. 9. Učešće regiona (NUTS2) u ukupnom izvozu i uvozu u I-V 2015.godine

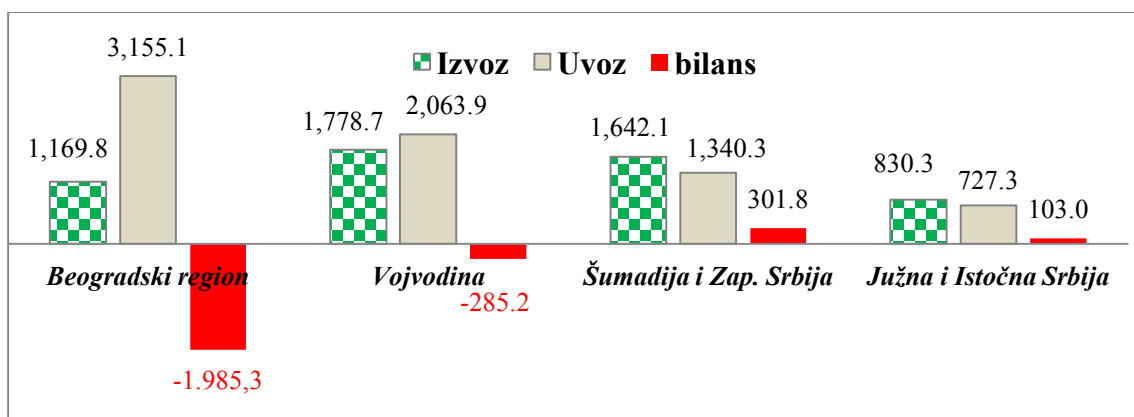

Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

U realizaciji uvoza, Beogradski region je učestvovao sa 43,0%, region Vojvodine sa 28,1%, region Šumadije i Zapadne Srbije sa 18,3% i region Južne i Istočne Srbije sa 9,9%. Od ukupnog uvoza 0,6% vrednosti je nerazvrstano po teritorijama.

*Izvoz i uvoz po regionima dat je prema sedištu vlasnika robe u momentu prihvatanja carinske deklaracije. Tako se uvoz nafte i gasa, evidentira u Regionu AP Vojvodine i manji deo u Beogradskom regionu, a to su energenti za ukupnu teritoriju R Srbije. **

Graf. 10. Pregled realizovane vrednosti robne razmene R Srbije po regionima (NUTS2) u I-V 2015.godine (mil.USD)

Izvor podataka: Saopštenje ST 12 br.172, RZS RS

Promet robe u trgovini na malo

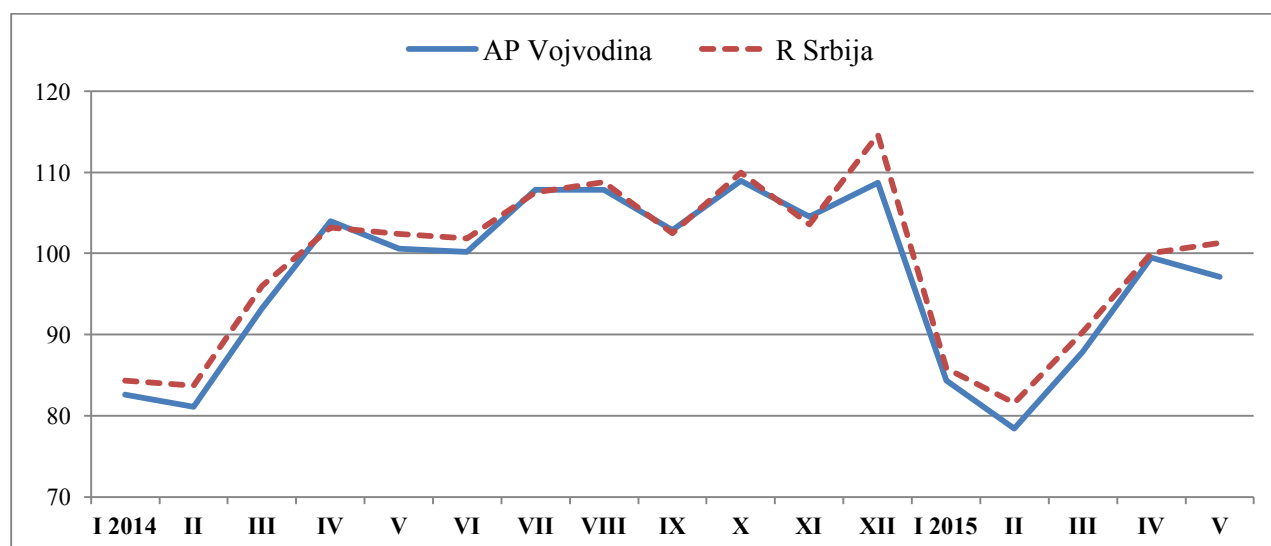
Promet robe u trgovini na malo u Vojvodini, u maju 2015. godine u odnosu na maj prethodne godine, manji je u tekućim cenama za 1,4%, a u stalnim cenama za 1,7%.

Međugodišnji rast prometa robe u trgovini na malo u R Srbiji računato za maj mesec 2015.godine, u tekućim cenama je za 1,4%, a u stalnim cenama za 1,5%.

Poredeći nivo prometa robe u trgovinama na malo u Vojvodini, u maju mesecu 2015. godine, sa prosečnim nivoom prometa u 2014. godini, računato u tekućim cenama, manji je za 1,9%, a računato u stalnim cenama za 2,9%.

Nivo prometa u trgovini na malo, računato za R Srbiju, u maju mesecu 2015. godine, u odnosu na prosečan promet u 2014. godini, računato u tekućim cenama, veći je za 2,0%, a računato u stalnim cenama za 1,3%.

Graf. 11. Indeksi prometa robe u trgovini na malo (mesec/Ø2014=100)

Izvor podataka: Saopštenje PM 10 br.170, RZS RS

U odnosu na prethodni mesec, u vojvođanskom regionu, majski promet robe je manji u tekućim cenama za 2,1%, a u stalnim cenama za 2,5%.

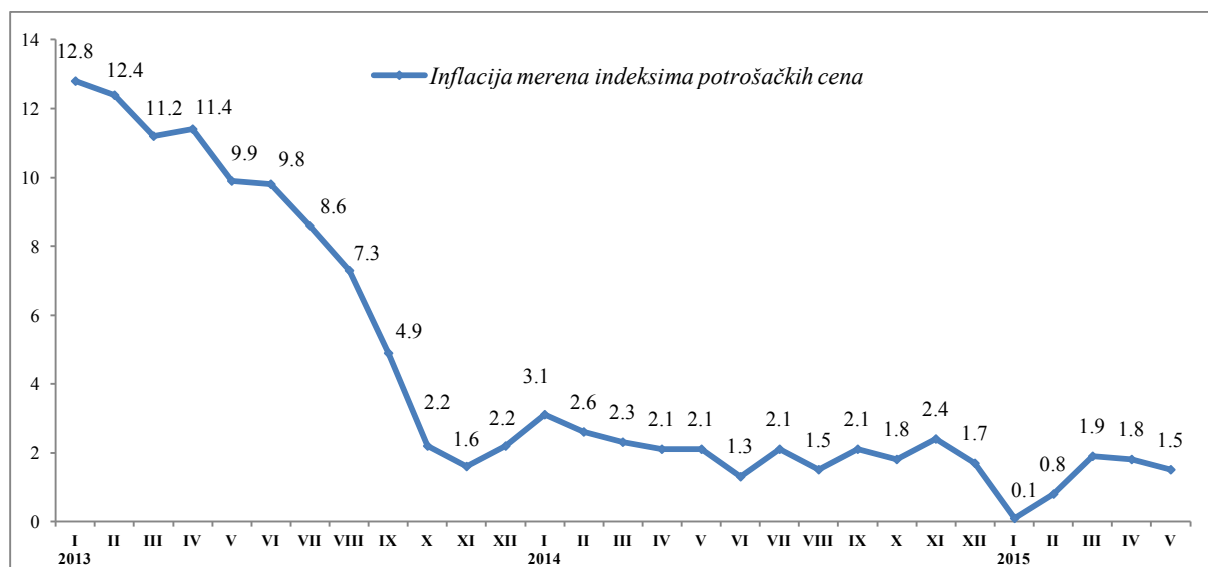
Kretanje cena i inflacije

Potrošačke cene proizvoda i usluga lične potrošnje u maju mesecu 2015. godine, u odnosu na prethodni mesec, u proseku su niže za 0,3%. U poređenju sa majom prethodne godine, potrošačke cene u maju 2015. godine su povećane za 1,5%, dok su u odnosu na decembar 2014. godine povećane za 1,6%.

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, u maju 2015. godine, u odnosu na prethodni mesec, pad cena je zabeležen u grupi Hrana i bezalkoholna pića (-1,1%) i u grupama Zdravstvo i Rekreacija i kultura (za po -0,1%).

Rast cena zabeležen je u grupama Transport (0,5%), Alkoholna pića i duvan (0,4%), Restorani i hoteli (0,3%), kao i u grupama Stan, voda, električna energija, gas i druga goriva, Komunikacije i Obrazovanje (za po 0,1%).

Graf. 12. Godišnja stopa inflacije

Izvor podataka: Saopštenje CN 11 br.156, RZS RS

Rast prosečnih potrošačkih cena i usluga u maju 2015. godine u odnosu na prosek u prethodnoj godini, po grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, najizraženiji je kod grupe Hrana i bezalkoholna pića (4,9%), Komunikacije (2,8%), Stan, voda, električna energija, gas i druga goriva (2,7%), Restorani i hoteli (2,5%) i Obrazovanje (2,2%).

Pad prosečnih potrošačkih cena i usluga u odnosu na prosek u prethodnoj godini, posmatrano po grupama proizvoda i usluga klasifikovanih prema nameni potrošnje, najizraženiji je kod grupe Odeća i obuća (-1,8%), Alkoholna pića i duvan (-1,4%), Zdravstvo (-1,3%), Transport (-1,2%), i dr.

Međugodišnja inflacija je u maju snižena na 1,5%, što je i dalje ispod donje granice dozvoljenog odstupanja od cilja. Prema centralnoj projekciji, ona će se u granice dozvoljenog odstupanja od cilja vratiti u drugoj polovini tekuće godine; čemu će doprineti do sada preduzete mere monetarne politike, očekivane korekcije regulisanih cena (pre svega električne energije), kao i niska baza s kraja prošle godine (usled pojeftinjenja cigareta i naftnih derivata).

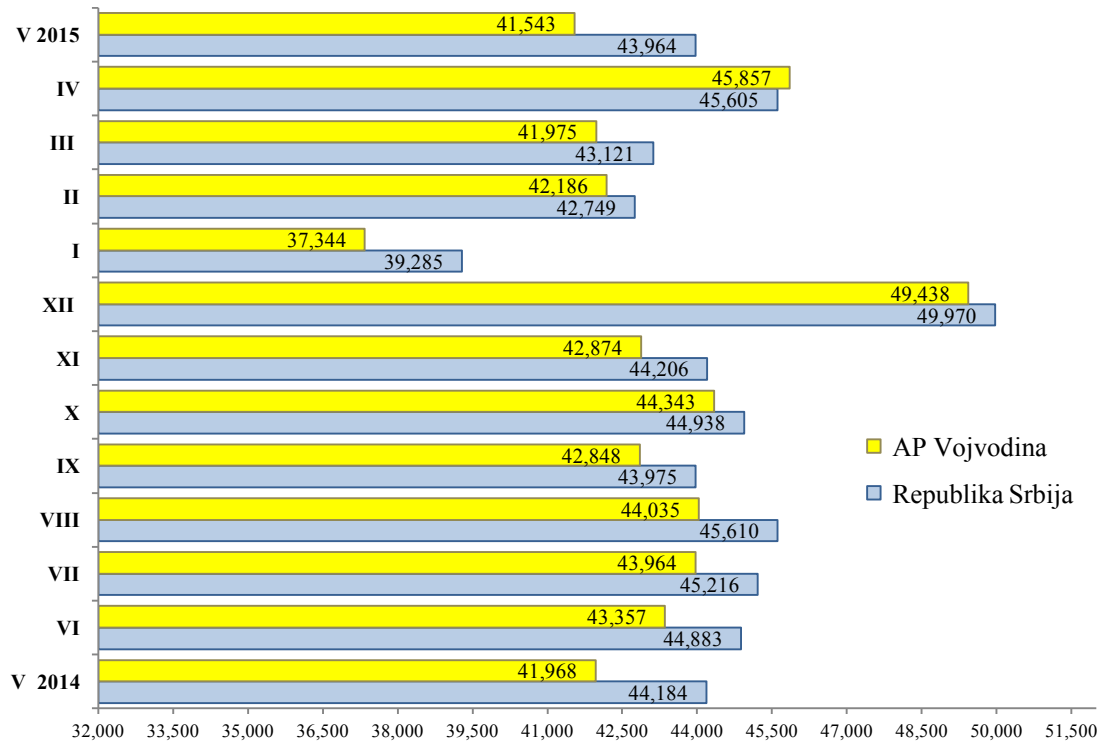
Zaposlenost i zarade

Prema proceni Republičkog zavoda za statistiku, krajem maja 2015. godine, u AP Vojvodini je bilo zaposleno 439.527 lica, od toga 98.786 privatnih preduzetnika i zaposlenih kod njih i 340.741 zaposlen kod pravnih lica. U odnosu na prethodni mesec, zaposlenost je smanjena za 166 lica.

Na kraju maja 2015. godine retgistrovano je 186.402 nezaposlena lica, od kojih je 49,8% ili 92.828 žena. Od ukupnog broja nezaposlenih lica 55.814 lica prvi put traže zaposlenje od čega žena 31.646 ili 56,7%.

Prosečna zarada po zaposlenom u Regionu AP Vojvodine isplaćena u maju 2015. godine iznosi 57.202 dinara (41.543 dinara, bez poreza i doprinosa), što je u odnosu na maj prethodne godine nominalan pad od 1,4%, a realan od 3,0% (R Srbija-nominalan pad od 0,8%, a realan od 2,3%).

Graf. 13. Prosečne zarade bez poreza i doprinosa (u RSD)

Izvor podataka: Saopštenje ZP 11 br.163, RZS RS

Prosečna zarada po zaposlenom u Vojvodini, isplaćena u periodu I-V 2015. godine iznosi 57.481 dinar (41.811 dinara, bez poreza i doprinosa), što je u odnosu na isti period prethodne godine nominalano povećanje od 1,0%, a realano bez promena (posmatrano na nivou R Srbije zabeleženo je nominalno smanjenje od 0,6%, a realno od 1,8%).